

# Het Geluk van Nederland

Inzicht in state of mind van Nederland ten aanzien van geluk



Augustus 2013

Copyright © 2013 Blauw Research bv

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Blauw Research. Dit rapport is geleverd onder de leveringsvoorwaarden van de MOA.

---

All rights are reserved. Nothing from this report may be copied, saved in an authorised data bank or be made public in any form, whether it be electronically, mechanically or through photocopies without prior consent from Blauw Research. This report has been created following MOA conditions.

## Leeswijzer

Verschillen in geslacht, leeftijd, opleiding en provincie worden niet in de grafieken getoond maar beschreven.

Wanneer gesproken wordt over jongeren dan worden hier Nederlanders onder verstaan die jonger dan 25 jaar zijn. Oudere Nederlanders zijn gedefinieerd als ouder dan 55 jaar.

## Legenda

Ter verduidelijking van de onderzoeksresultaten worden in dit rapport belangrijke of opmerkelijke resultaten toegelicht aan de hand van pictogrammen.

Betekenis van de pictogrammen:



*Positieve bevinding*



*Opvallend resultaat*



*Aanvulling Blauw Research*



*Verschillen in geslacht*



*Verschillen in leeftijd*



*Verschillen tussen provincies*

## Inhoudsopgave

1 Kort & Krachtig	5	Bijlage opvallende provinciale verschillen	27
1.1 Achtergrond & onderzoeksdoelstelling	6		
1.2 Conclusies	7	Bijlage achtgergrond	29
1.2 Conclusies	8		
2 Wat is geluk?	9	Bijlage Verantwoording	31
2.1 Huidig geluk en emoties in geluk	10		
2.2 Bijdrage aan geluk	11		
2.3 's nachts wakker liggen	12		
2.4 Meest gelukkige moment	13		
3 Geluk en persoonlijke relaties	14		
3.1 Stellingen persoonlijke relaties	15		
3.2 Stellingen geven en krijgen	16		
4 Geld, winnen en geluk	17		
4.1 Belang geld in geluk	18		
4.2 Stellingen	19		
4.3 Delen geldprijzen	20		
4.4 Geluk door winnen	21		
5 De ontwikkeling van geluk	22		
5.1 Ontwikkeling geluk	23		
5.2 Ontwikkeling geluk	24		
5.3 Meest gelukkig leeftijd	25		
5.4 Stellingen geluk en ontwikkeling	26		

# Hoofdstuk 1: Kort & Krachtig

## Achtergrond

De Staatsloterij is van mening dat het winnen van geldprijzen voor een geluksgevoel zorgt. In dit kader wil de Staatsloterij in de toekomst gezien worden als een expert op het gebied van geluk. Geluk in relatie tot geld is een belangrijke pijler hierbinnen, maar de expertise mag zeker breder zijn dan geld alleen. Om deze expertise te kunnen claimen is de Staatsloterij voornemens om met behulp van een onderzoeksbarometer de state of mind van de Nederlander in kaart te brengen, waarbij een beter inzicht verkregen wordt in hoe het er voor staat met Het Geluk van Nederland.

## Onderzoeksdoelstelling

Om te bepalen hoe het ervoor staat met het Geluk van Nederland is onderzoek uitgevoerd onder een representatieve groep Nederlanders (n=2485). Het doel van het onderzoek is het in kaart brengen van de state of mind van Nederland ten aanzien van geluk.

## **Het geluk van Nederland wordt vooral veroorzaakt door de mensen uit de directe omgeving.**

Nederlanders zijn een gelukkig volkje. Dit bleek al uit een internationaal onderzoek van de OESO (Nederland staat in de top 10 meest gelukkige ontwikkelde landen) en dit onderzoek onderstreept deze bevinding. Drie kwart van de Nederlanders geeft aan gelukkig (42%) of zeer gelukkig (33%) te zijn. Het meest gelukkig zijn Nederlanders op hun dertigste levensjaar.

Een goede gezondheid staat bovenaan de lijst met zaken die een bijdrage leveren aan het geluk van Nederland. Bijna heel Nederland (94%) geeft aan dat een goede gezondheid een belangrijke bijdrage levert aan hun geluk. Naast gezondheid zijn het gezin, de familie en vrienden belangrijke beïnvloeders van het Nederlandse geluk. Het voelen van de liefde van de mensen om ons heen (89%), het helpen van familie of vrienden (83%) en het eigen geluk delen met familie of vrienden (82%) zijn voor een ruime meerderheid van de Nederlanders belangrijk voor het geluk. Op de vraag op welk moment van de dag men het gelukkigst is, geeft ongeveer de helft (49%) van Nederland aan dat dit in de avond is. Wanneer we ons bedenken dat de avond het moment is waar we ons onder onze naasten begeven, bevestigt dit impliciet de eerdere constatering verder dat de mensen in onze omgeving belangrijk zijn voor het geluk.

## **Geluk is overdraagbaar.**

Een overtuigende meerderheid geeft aan dat zij gelukkig zijn wanneer hun familie dat ook is (85%) en dat ze gelukkig worden wanneer ze mensen elkaar zien helpen (83%). Opvallend is echter dat Nederlanders minder vaak denken dat anderen gelukkig worden wanneer zij dat zelf zijn (55%). Het lijkt er dus op dat de Nederlanders de invloed van hun eigen geluk onderschatten maar wel zelf het effect van het geluk van anderen ervaren. Ongeveer zes op de tien Nederlanders denkt dat geluk aanstekelijk is (64%).

**Geld en gezondheid zijn de fundering voor geluk.**

Zoals op de pagina hiervoor is te lezen lijkt geld geen directe invloed te hebben op ons geluk. We mogen de rol van geld in ons geluk echter niet onderschatten. De verdere resultaten van het onderzoek tonen namelijk aan dat geld wel een belangrijke basisvoorwaarde is voor ons geluk. Er is slechts een enkeling (slechts 6%) die aangeeft dat geld onbelangrijk is voor hun geluk. Ongeveer de helft van de Nederlanders (52%) geeft aan dat geld (zeer) belangrijk is voor hun geluk. De Nederlanders die momenteel ongelukkiger zijn dan vijf jaar geleden, geven verder aan dat de oorsprong hiervoor vaker in de financiën ligt dan in de liefde. Ook geven relatief veel Nederlanders aan dat ze wel eens wakker liggen vanwege geldzorgen (35%). Het aandeel dat wel eens naar het slaapkamer plafond tuurt vanwege zorgen om geld is groter dan het aandeel Nederlanders dat wakker ligt door zorgen om de eigen gezondheid (26%) of slecht slaapt vanwege zorgen om de gezondheid van de kinderen of partner (26%).

Niet alleen het sparen (42%) van geld maakt gelukkig, maar ook het gebruiken van geld om te helpen (47%) of geld in te zetten om mensen blij te maken (42%) zorgen ervoor dat geld een bijdrage levert aan geluk. Nederlanders zijn onbaatzuchtig wanneer het geluk ze toelacht. Wanneer men fictief een geldprijs wint, geeft men aan deze onzelfzuchtig te delen. Hierbij maakt het niet uit hoe hoog de prijs is, het bedrag dat men deelt is verhoudingsgewijs even groot. Ook de meeste werkelijk gewonnen geldprijzen in Nederland zijn gedeeld met anderen (63%). Onze directe omgeving (gezin en familie) betrekken we het liefst bij onze winst.



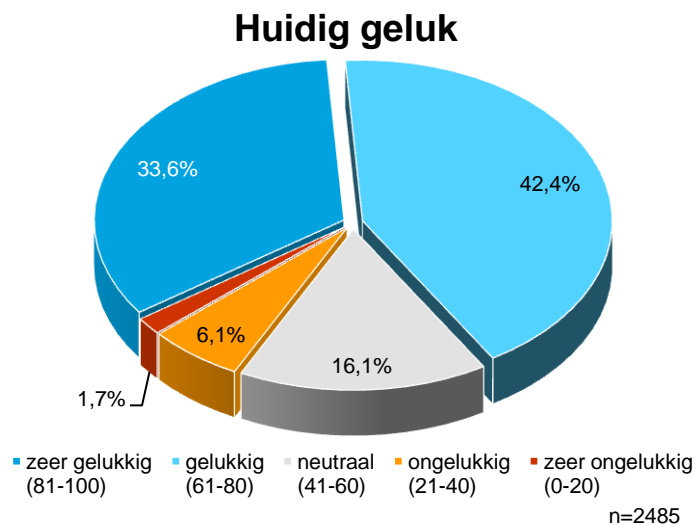
## Hoofdstuk 2: Wat is geluk?



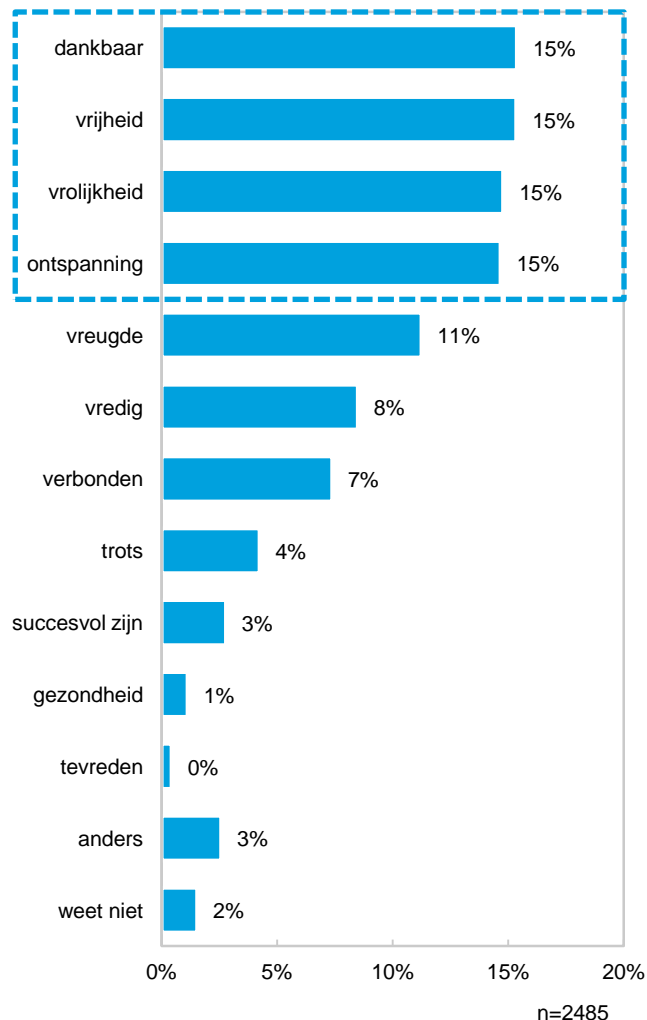
Drie kwart van de Nederlanders is gelukkig. Het geluksgevoel staat vooral voor dankbaarheid, vrijheid, vrolijkheid en ontspanning.

2 Wat is geluk?

2.1 Huidig geluk en emoties in geluk



### Emoties in geluk



Eén derde van de Nederlanders (34%) geeft aan zeer gelukkig te zijn. Verder valt op dat hoe gelukkiger iemand is, hoe vaker geluk staat voor dankbaarheid (niet in grafiek).

Naarmate men ouder wordt, staat geluk vaker voor dankbaarheid. Voor jongere Nederlanders is geluk vaker een gevoel van vrolijkheid dan voor de oudere Nederlanders (22% vs. 10%).

Het gevoel van dankbaarheid staat voor de Limburgers minder vaak voor geluk in vergelijking met inwoners uit de andere provincies (7% vs. 15%). Voor hen is geluk vooral ontspanning (18%).



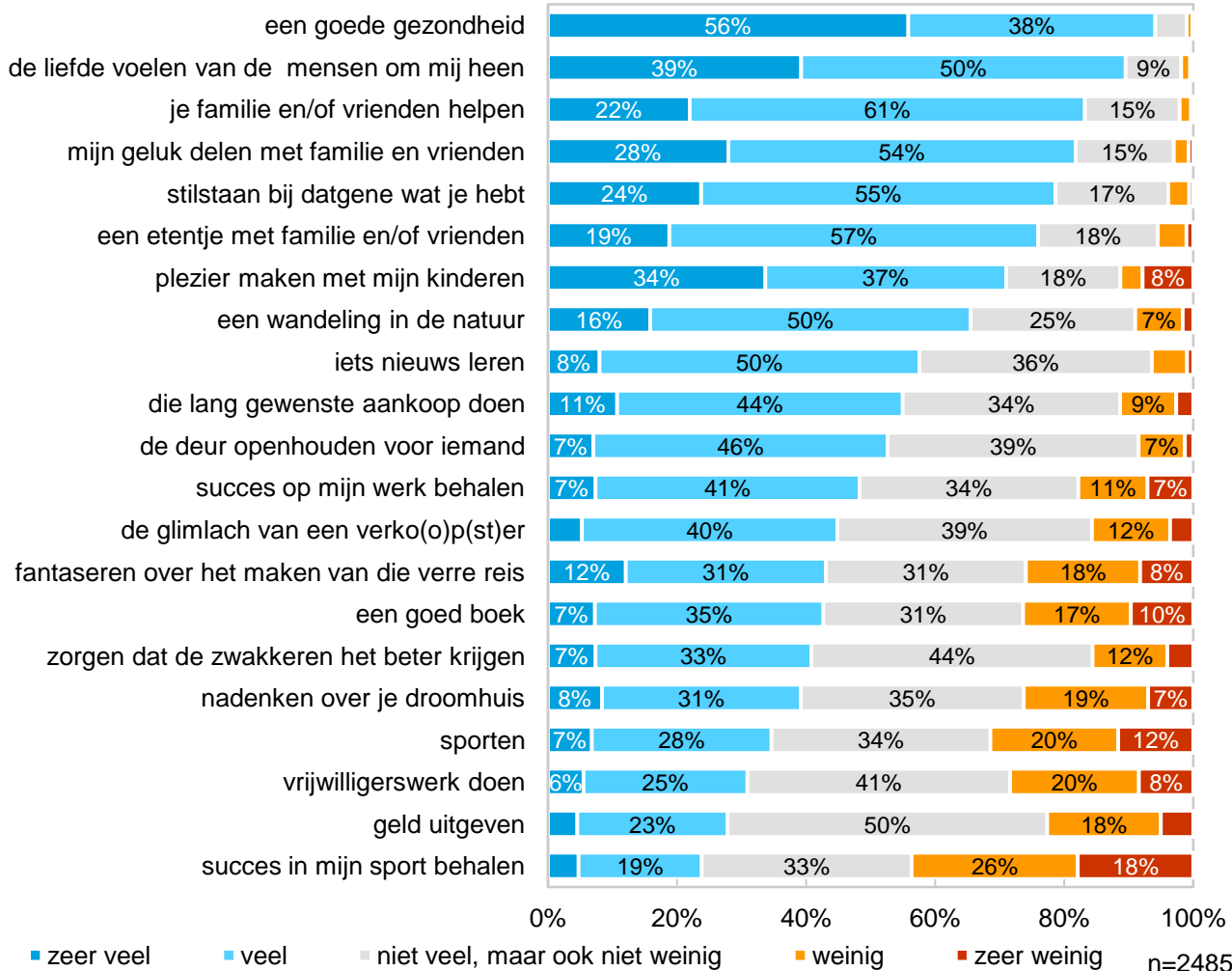
**76%**  
is (zeer) gelukkig

**Vraagstelling:**  
*Hoe gelukkig bent u momenteel? Verplaats het schijfje hieronder tot deze aangeeft hoe gelukkig u momenteel bent.*

**Vraagstelling:**  
*Welke van de onderstaande gevoelens geeft geluk voor u het beste weer?*

Naast een goede gezondheid zijn de mensen in de directe omgeving erg belangrijk voor het geluk van Nederland.

### Bijdrage aan geluk



## 2 Wat is geluk?

### 2.2 Bijdrage aan geluk

De mensen om ons heen hebben veel invloed op ons geluk, zoals de grafiek hiernaast toont. Dit wordt verder onderstreept doordat de (zeer) gelukkige Nederlanders vaker aangeven dat de mensen om hen heen een bijdrage leveren aan hun geluk dan de Nederlanders die minder gelukkig zijn (niet in grafiek).

Jongeren lijken meer materialistisch dan ouderen; voor hen draagt het doen van de lang gewenste aankoop (73%) of geld uitgeven (36%) vaker bij aan hun geluk dan voor ouderen. Voor ouderen zit geluk vaker in de 'kleine' dingen zoals de glimlach van de verko(o)p(st)er (55%) of het open houden van de deur voor iemand (60%).

Voor de Noord-Hollanders is het denken over hun droomhuis belangrijker voor hun geluk dan voor de rest van Nederland (47% vs. 39%). De Friezen lijken sociaal dan inwoners uit de andere provincies. Voor hen draagt het helpen van familie en/of vrienden (90%), geluk delen (90%) of het doen van vrijwilligerswerk (42%) vaker bij aan hun geluk.

#### Vraagstelling:

Geluk kan in verschillende dingen zitten. Hieronder staat een aantal zaken waarvan mensen hebben aangegeven gelukkig te worden.

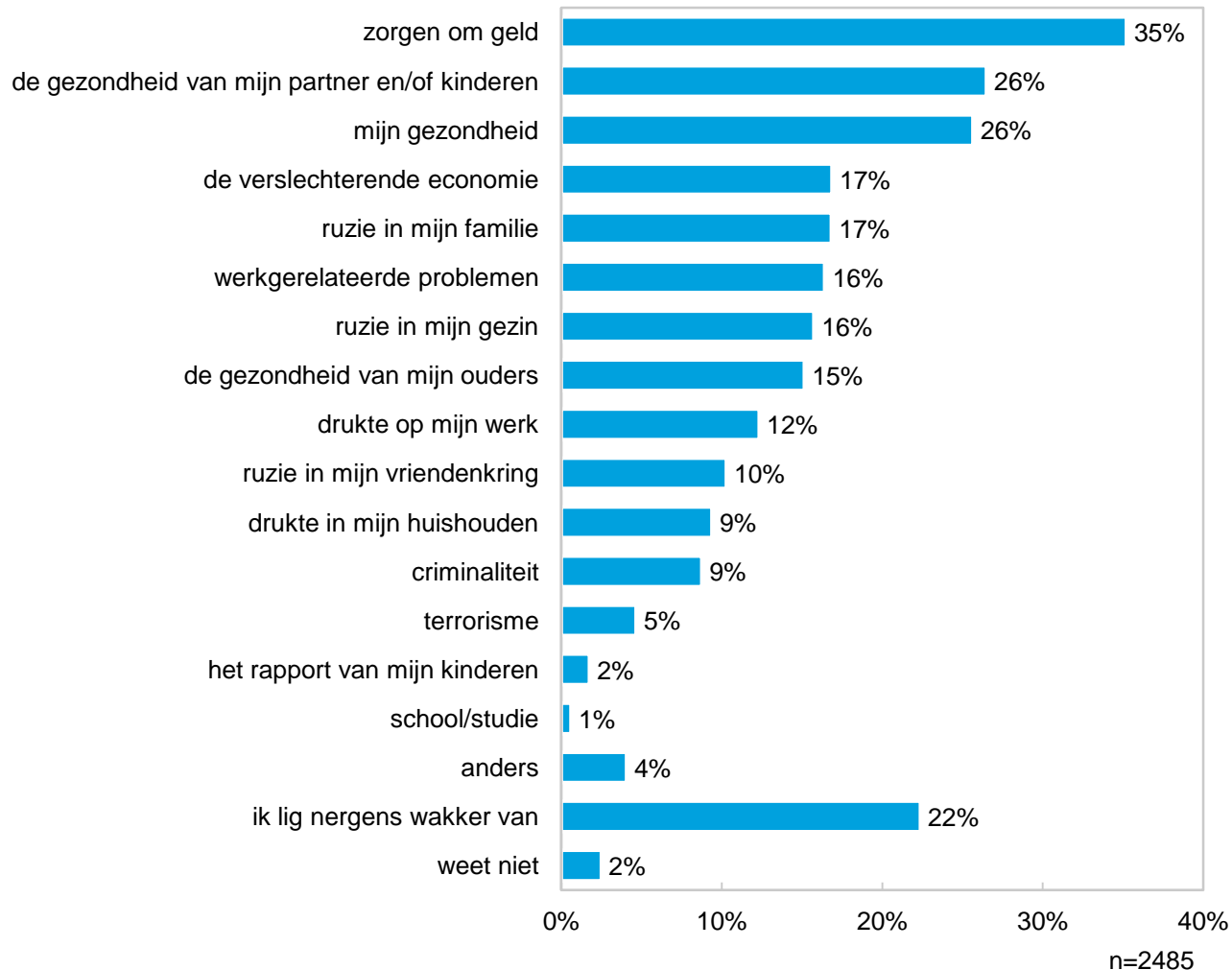
Wilt u aangeven in hoeverre elk punt bijdraagt aan uw eigen geluk?

Ruim een derde van Nederland ligt wakker vanwege geldzorgen. Ook zorgen om gezondheid leidt tot slapeloze nachten.

2 Wat is geluk?

2.3 's nachts wakker liggen

Wakker liggen van



Mannen hebben over het algemeen een betere nachtrust. Zij liggen vaker nergens wakker van dan vrouwen (26% vs. 19%).



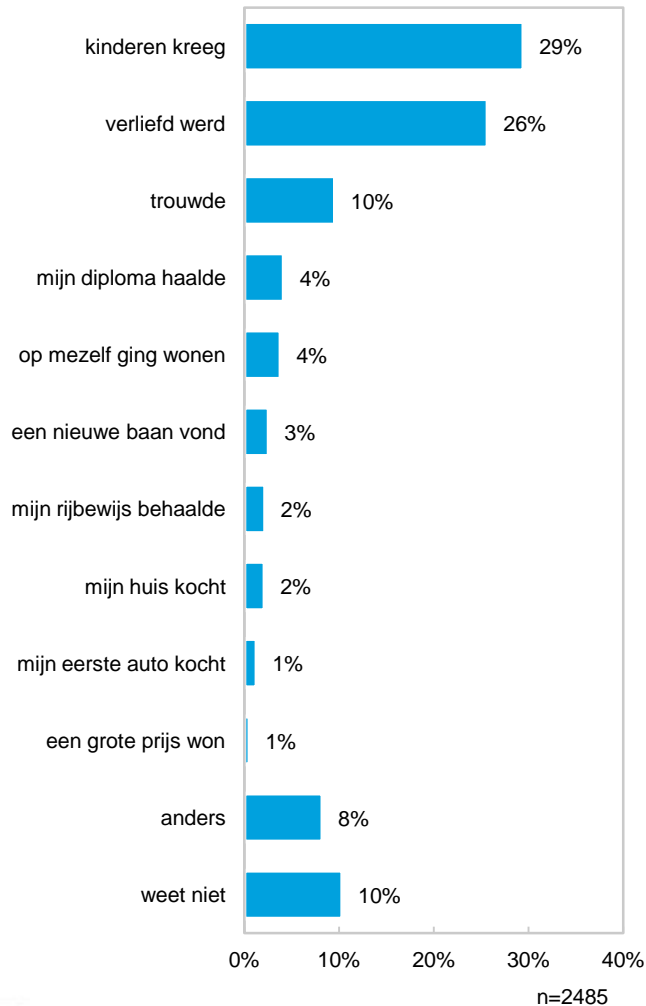
Jongeren liggen vaker wakker van ruzies (in familie 26% vs. 16% en in vriendenkring 22% vs. 9%) en stress (werkgerelateerde problemen 22% vs. 9%, drukte op werk 22% vs. 6% en drukte in huishouden 16% vs. 4%) dan ouderen. De ouderen tobben in bed vaker over hun eigen gezondheid (31% vs. 21%) of die van hun partner/kinderen (32% vs. 11%).

Vraagstelling:

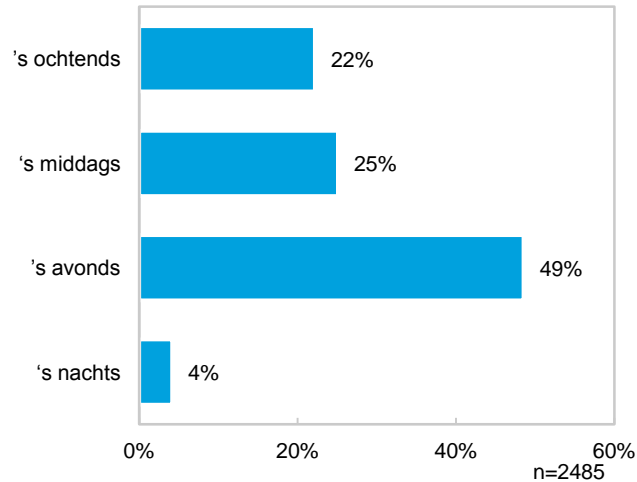
En waar ligt u 's nacht van wakker? Het gaat dan niet om praktische zaken zoals lawaai van buiten of een snurkende partner. Meerdere antwoorden mogelijk.

Nederlanders zijn het meest gelukkig wanneer ze kinderen krijgen of verliefd worden. Bijna de helft van de Nederlanders is 's avonds het meest gelukkig.

### Meest gelukkige moment



### Gelukkig dagdeel



## 2 Wat is geluk?

### 2.4 Meest gelukkige moment



Voor mannen is het meest gelukkige moment anders dan voor vrouwen. Mannen voelen zich op het moment dat ze verliefd worden het meest gelukkig (31% vs. 21%) terwijl voor vrouwen het krijgen van kinderen het meest gelukkige moment is (37% vs. 22%).

#### Vraagstelling:

*Op welk moment in uw leven was u het meest gelukkig?*

*Toen ik...*

#### Vraagstelling:

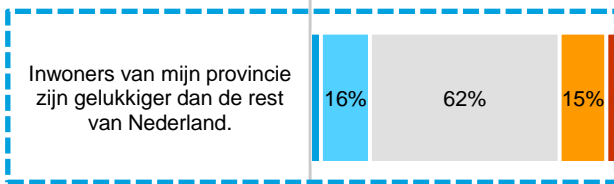
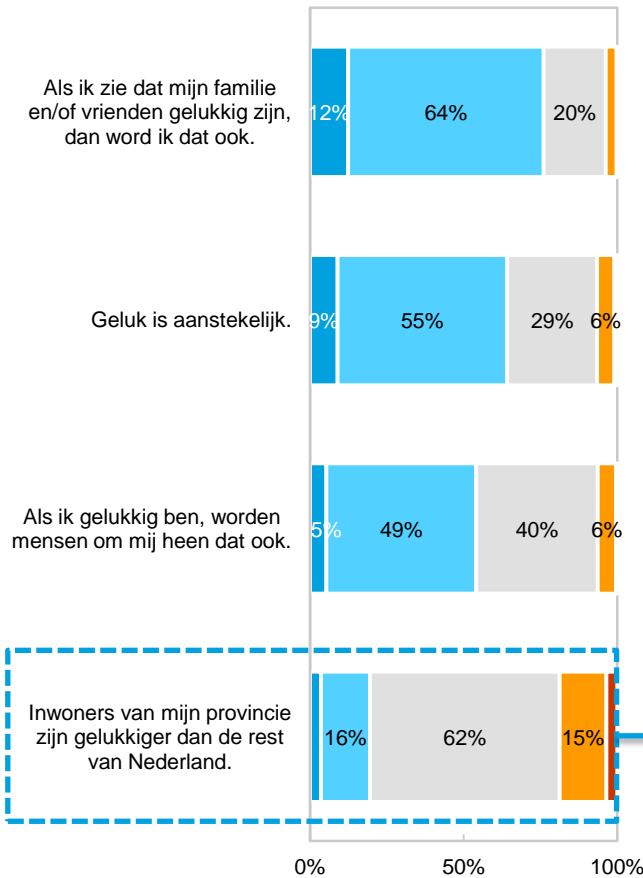
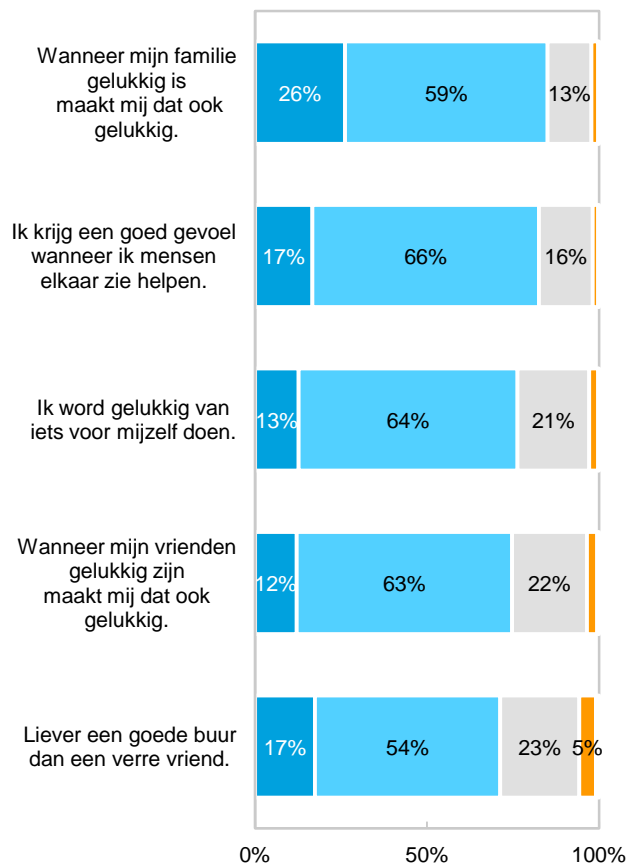
*Op welk moment van de dag bent u het meest gelukkig?*

## Hoofdstuk 3: Geluk en persoonlijke relaties



Het geluk van de directe omgeving maakt Nederlanders gelukkig.  
De invloed van het eigen geluk op anderen wordt onderschat.

### Stellingen persoonlijke relaties



■ zeer mee eens  
■ mee eens  
■ niet mee eens, maar niet mee oneens  
■ mee oneens  
■ zeer mee oneens  
 n=2485

### 3 Geluk en persoonlijke relaties 3.1 Stellingen persoonlijke relaties

**b** De mate waarin het eigen geluk aanstekelijk is lijkt te worden onderschat. Ruim de helft van de Nederlanders (54%) verwacht dat de mensen om hen heen gelukkig worden wanneer zij dat ook zijn. Daarentegen wordt 85% van Nederland wel gelukkig wanneer hun familie dat is en drie kwart (75%) van Nederland wordt gelukkig wanneer hun vrienden dat zijn. Daarbij is het opvallend dat Nederland er beperkt van overtuigd is dat geluk aanstekelijk is (64% denkt dat geluk aanstekelijk is). Men denkt dus niet direct dat geluk aanstekelijk is maar wordt daarentegen wel gelukkig van anderen.

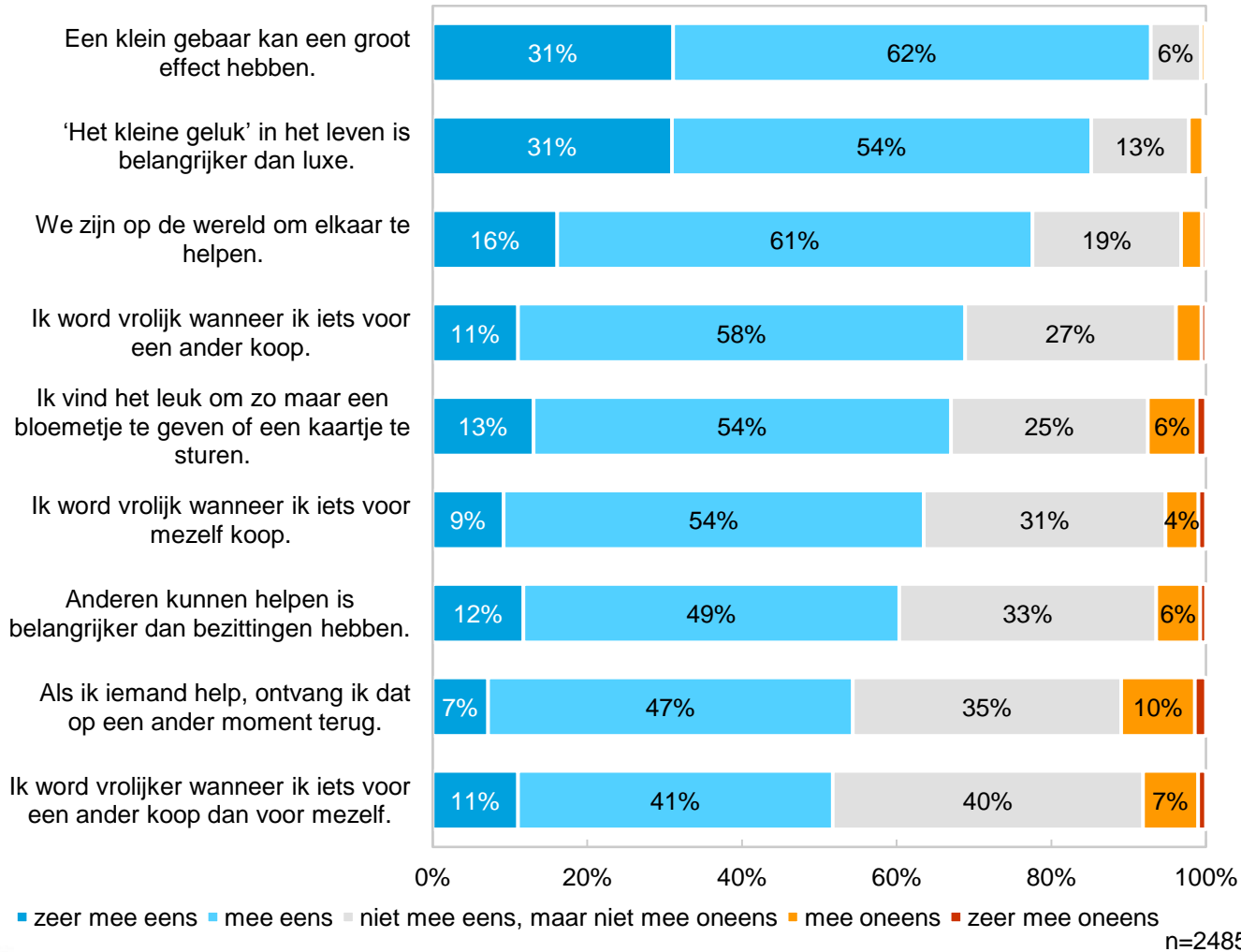
Ouderen hechten vaker aan een goede buur dan een vriend in vergelijking met de jongere Nederlanders (84% vs. 57%). Jongeren daarentegen worden vaker gelukkig wanneer hun vrienden dat ook zijn (81% vs. 77%).

De Zeeuwen, Brabanders, Friezen en Drenthen denken dat zij gelukkiger zijn dan inwoners uit de andere provincies.

**Vraagstelling:**  
Hieronder staat een aantal stellingen over persoonlijke relaties.  
Kunt u aangeven in welke mate u het eens of oneens bent met deze stellingen?

Nederland is ervan overtuigd dat een klein gebaar een groot effect kan hebben en dat het 'kleine geluk' in het leven belangrijker is dan luxe.

### Stellingen geven en krijgen



### 3 Geluk en persoonlijke relaties 3.2 Stellingen geven en krijgen

**b** Twee derde van de Nederlanders (67%) vindt het leuk om een bloemetje te geven of een kaartje te sturen.

**👨👩👧👦** Vrijwel alle ouderen (95%) denken dat een klein gebaar een groot effect kan hebben. Jongeren kunnen zich minder vaak vinden in deze stelling (89%). Ook denken ouderen in vergelijking met jongeren vaker dat 'het kleine geluk' in het leven belangrijker is dan luxe (87% vs. 79%)

**Vraagstelling:**  
Hieronder staat een aantal stellingen over geven en krijgen. Kunt u aangeven in welke mate u het eens of oneens bent met deze stellingen?



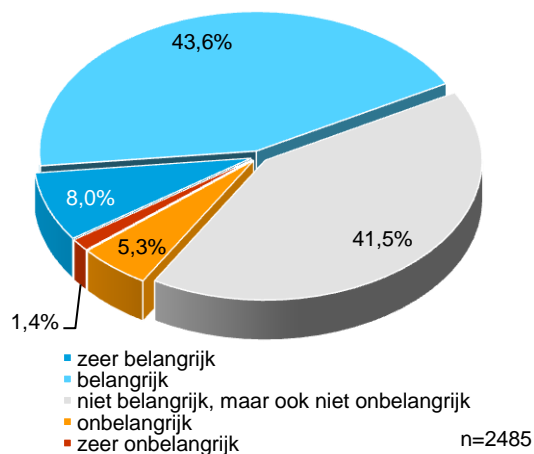
## Hoofdstuk 4: Geld, winnen en geluk



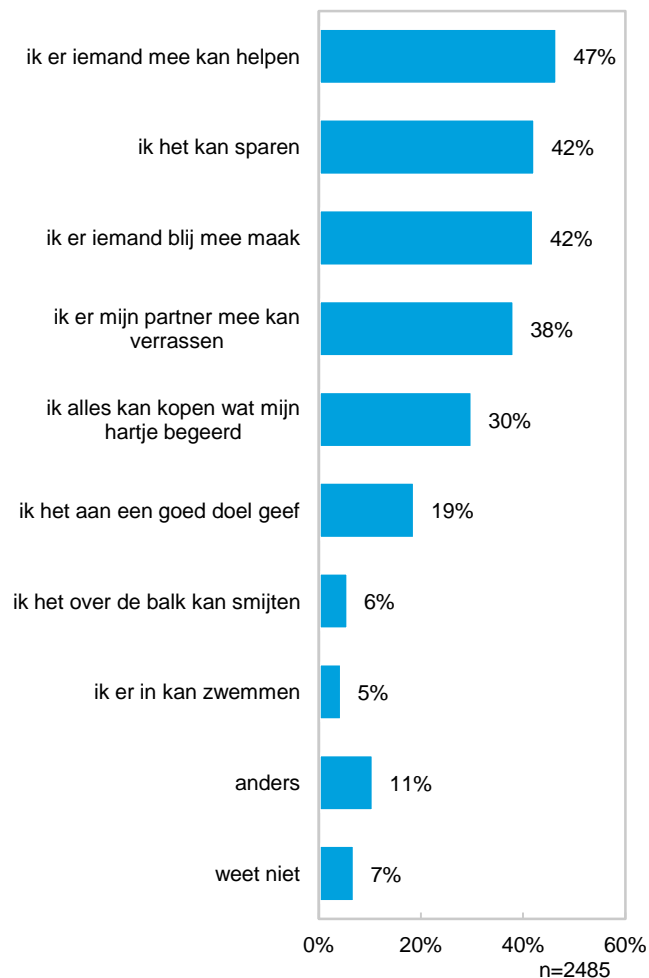
Voor slechts 6% van de Nederlanders is geld niet van belang om gelukkig te zijn. Geld maakt gelukkig wanneer je het kunt delen met anderen.

4 Geld, winnen en geluk  
4.1 Belang geld in geluk

Belang geld in geluk



Redenen wanneer geld gelukkig maakt



Het belang van geld neemt af naarmate men ouder wordt. Jongeren geven dan ook gemiddeld meer redenen dan ouderen voor wanneer geld gelukkig maakt.



Mannen vinden vaker dan vrouwen dat geld gelukkig maakt wanneer zij hun partner ermee kunnen verrassen (43% vs. 34%). Geld maakt vrouwen gelukkiger dan mannen wanneer ze het kunnen sparen (46% vs. 39%) of er iemand blij mee kunnen maken (45% vs. 40%).

Vraagstelling:

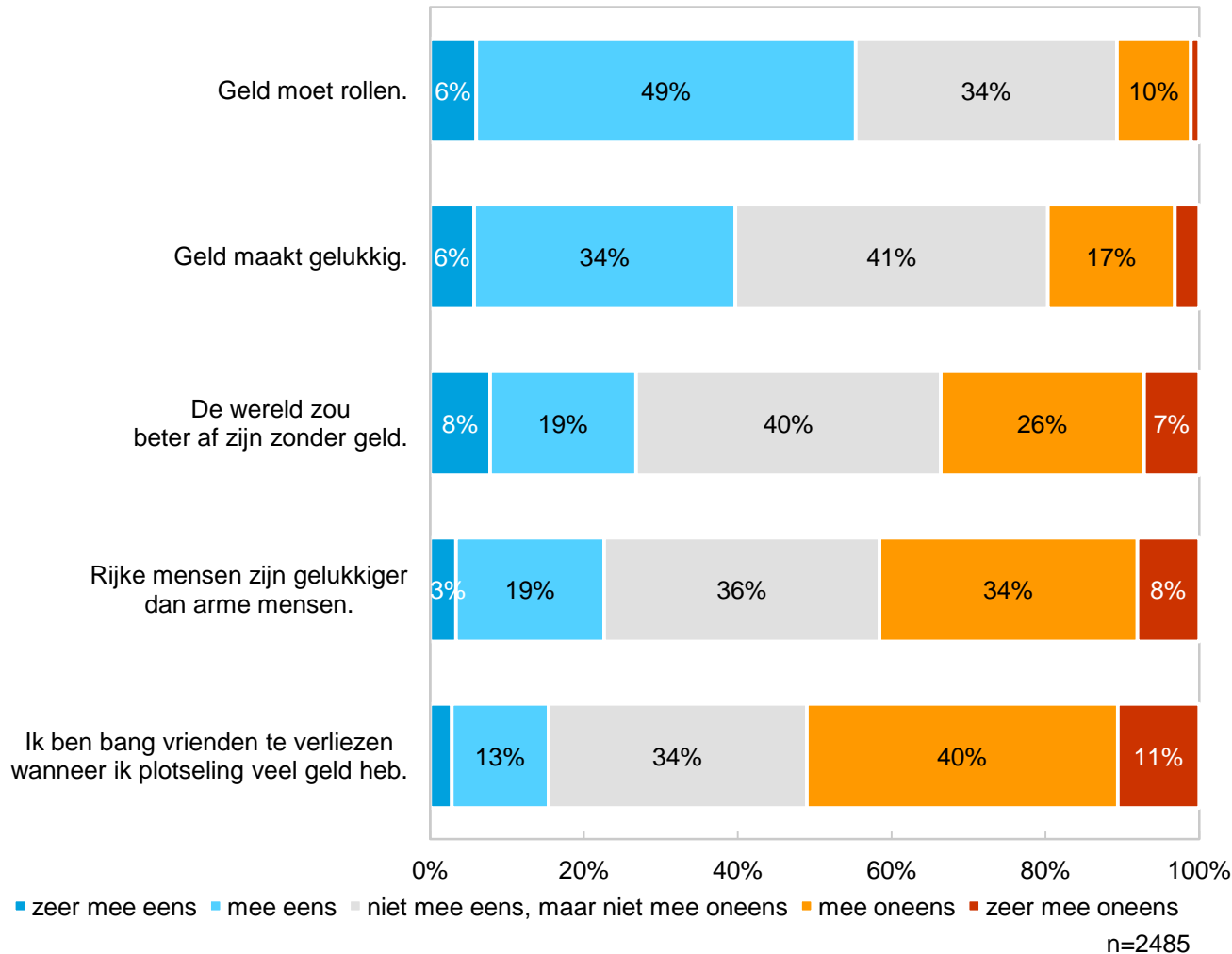
In hoeverre is geld belangrijk voor uw geluk?

Vraagstelling:

Geld maakt gelukkig wanneer...? Meerdere antwoorden mogelijk.

Een meerderheid vindt dat geld moet rollen. Het hebben van veel geld wordt niet als bedreiging gezien.

### Stellingen geluk en geld



#### 4 Geld, winnen en geluk

#### 4.2 Stellingen



Jongeren staan anders tegenover geld dan de ouderen in Nederland. De jongeren worden vaker dan de ouderen gelukkiger van een volle bankrekening dan van veel spullen (43% vs. 37%). Daarbij vinden ze vaker dan de ouderen dat geld alleen maar leidt tot meer zorgen (31% vs. 21%) en dat de wereld beter af zou zijn zonder geld (32% vs. 27%)



Volgens de Friezen en Drenthen zorgt geld vaker alleen maar voor meer zorgen (resp. 39% en 37% vs. 27% gemiddeld).

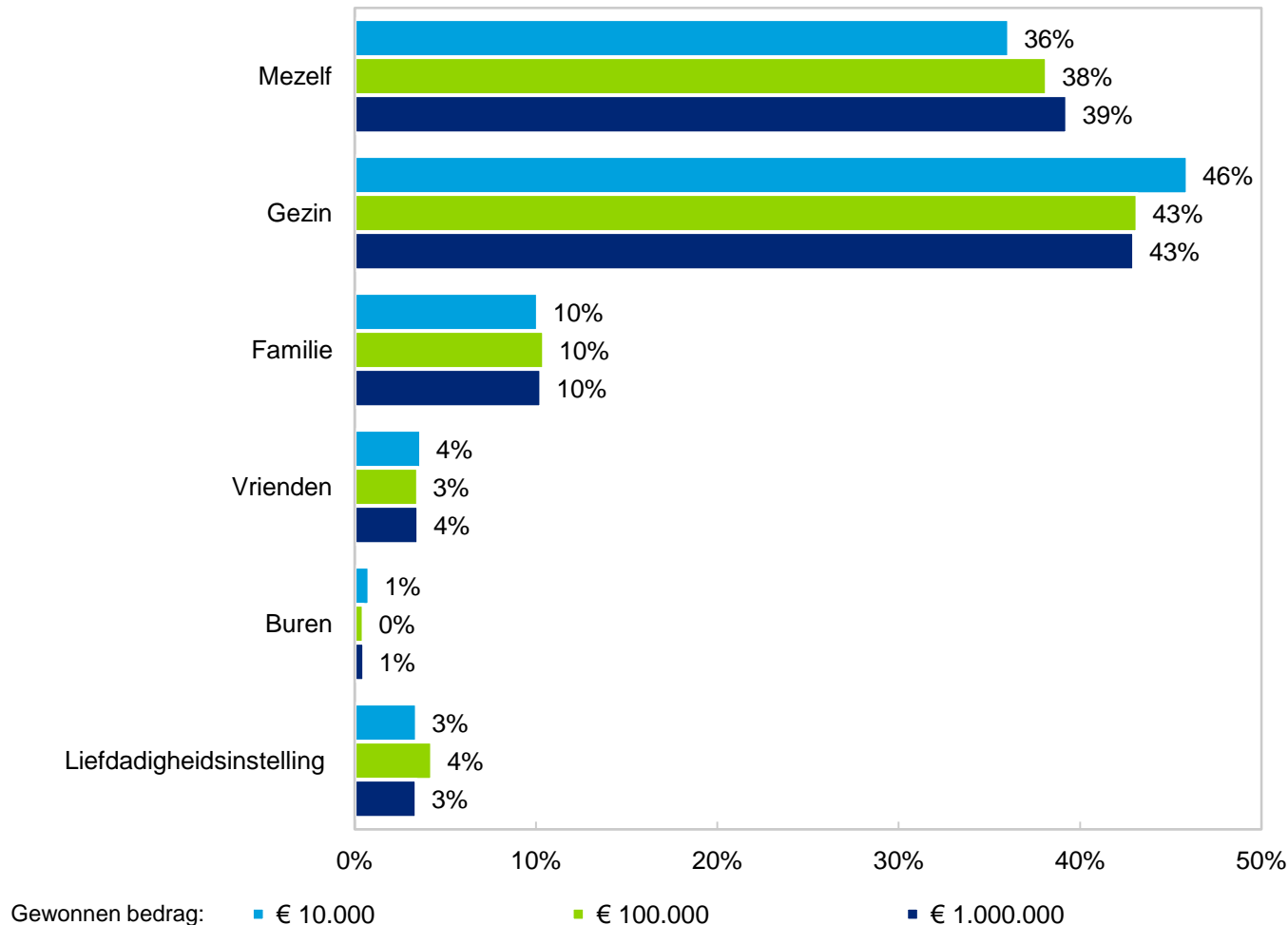
#### Vraagstelling:

Hieronder staat een aantal stellingen over geluk in relatie tot geld.

Kunt u aangeven in welke mate u het eens of oneens bent met deze stellingen?

Het gezin staan boven het eigen belang wanneer een geldprijs gewonnen wordt. Geldprijzen worden vaker gedeeld met een liefdadigheidsinstelling dan met de buren.

### Verdeling gewonnen geldprijzen



n=2485

#### 4 Geld, winnen en geluk

##### 4.3 Delen geldprijzen

**b** De deelnemers aan het onderzoek konden een fictieve geldprijs van €10.000/ €100.000/ €1000.000 besteden aan wie of wat ze wilden.

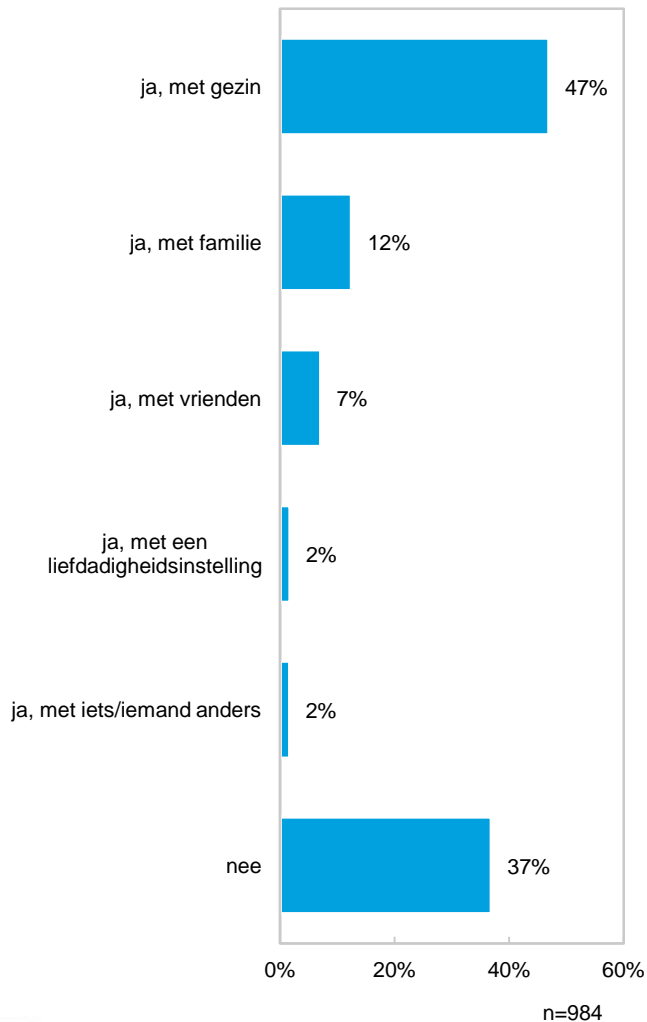
**!** Het grootste deel van een geldprijs wordt besteed aan de winnaar zelf en zijn of haar gezin. Ongeacht de hoogte van de geldprijs, de verdeelsleutel van de prijs blijft hetzelfde.

**Vraagstelling:**  
*Stel, u wint €10.000/ €100.000/ €1000.000 en bent vrij met dit bedrag te doen en laten wat u wilt.*

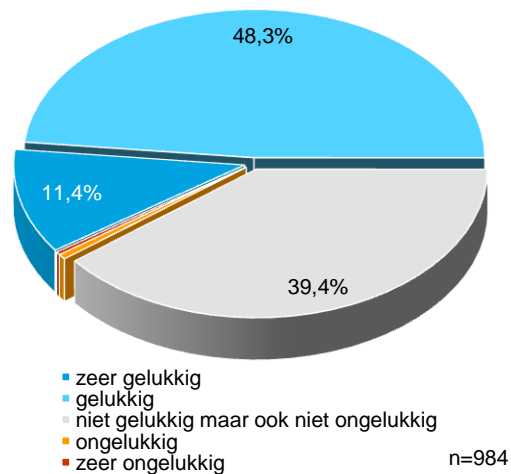
*Aan wie zou u dit bedrag besteden? Vul hieronder per categorie het bedrag in dat u hieraan wilt besteden.*

De meeste geldprijzen worden gedeeld in Nederland. Het winnen van een geldprijs geeft een meerderheid van de Nederlanders een gelukkig gevoel.

### Delen geldprijs



### Geluk door winnen



#### Vraagstelling:

Wanneer u terug denkt aan het moment dat u dit bedrag won, hoe gelukkig was u toen?

#### 4 Geld, winnen en geluk

#### 4.4 Geluk door winnen

**b**

Degenen die in het verleden een geldprijs hebben gewonnen is gevraagd wat ze hiermee hebben gedaan.

Vanaf het winnen van €100 blijft de mate waarin men zich gelukkig voelt hetzelfde (tussen de 70%-80% [zeer] gelukkig - niet in grafiek). Geldprijzen vanaf €100 worden ook vaker gedeeld dan lagere geldprijzen.



Jongeren delen een gewonnen geldprijs minder vaak dan ouderen (65% vs. 30%).

#### Vraagstelling:

Heeft u dit bedrag destijds, naast uzelf, ook aan anderen besteed?

U kunt een bedrag hebben gegeven maar ook iets hebben gekocht voor anderen.

## Hoofdstuk 4: De ontwikkeling van geluk

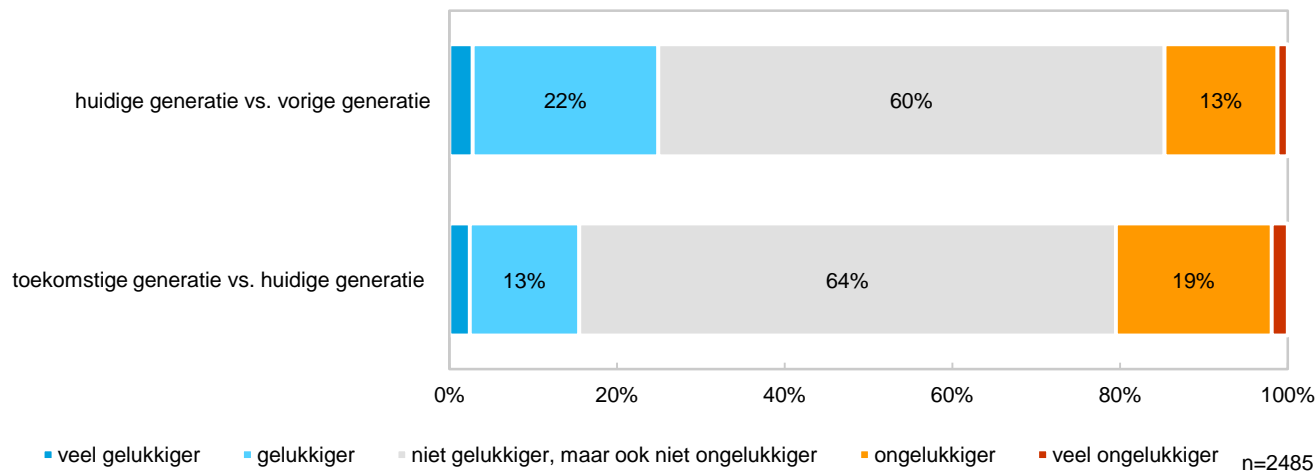


Het aandeel Nederlanders dat denkt dat zij gelukkiger zijn dan hun ouders is groter dan het aandeel dat verwacht dat hun kinderen gelukkiger zullen worden dan zij.

5 De ontwikkeling van geluk

5.1 Ontwikkeling geluk

Verwachting geluk generaties



Over het algemeen bestaat vanaf de tweede wereldoorlog in Nederland de opinie dat de volgende generatie het beter krijgt dan de vorige. Dit idee lijkt te veranderen. De resultaten van dit onderzoek laten zien het aandeel Nederlanders dat verwacht dat de volgende generatie gelukkiger zal worden kleiner is dan het aandeel dat verwacht dat hun kinderen ongelukkiger worden.



Opvallend is dat de jongeren vaker dan hun ouders (ouder dan 55 jaar) denken dat de vorige generatie gelukkiger was (27% vs. 21%). Verder verwachten de jongeren vaker dat hun eigen kinderen gelukkiger worden dan dat hun eigen ouders dat verwachten voor hen (24% vs. 12%).



De Utrechters denken vaker dan de rest van Nederland dat zij gelukkiger zijn dan hun ouders (33% vs. 25%).

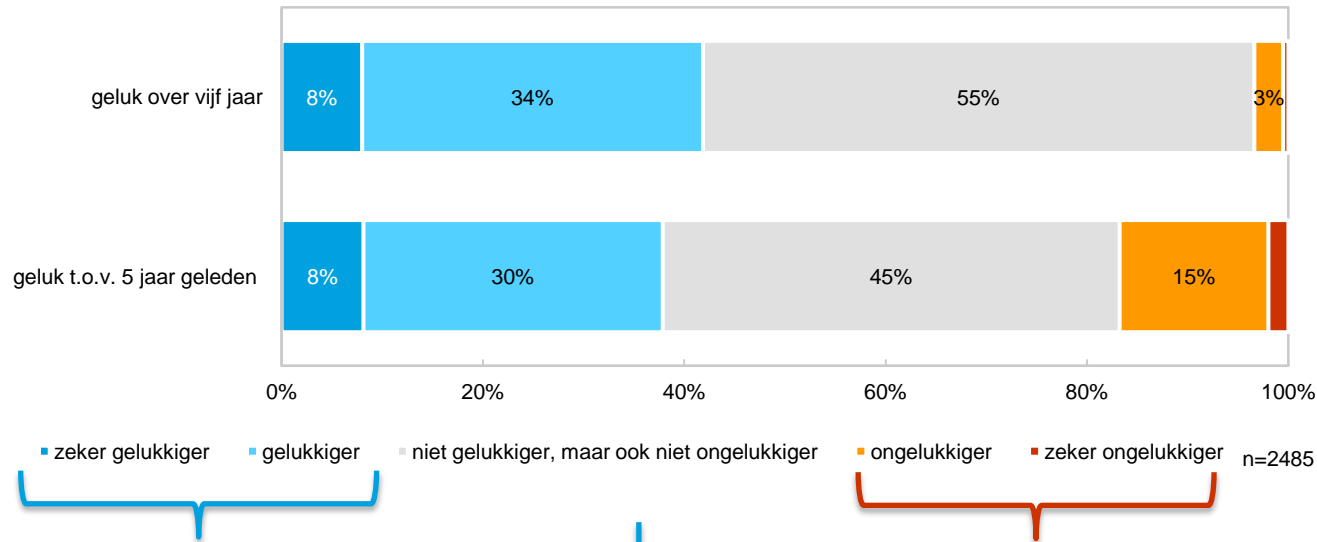
**Vraagstelling:**

*In hoeverre verwacht u dat de volgende generatie gelukkiger zal zijn dan uw generatie?*

*In hoeverre verwacht u dat uw generatie gelukkiger is dan de vorige generatie?*

De liefde is de belangrijkste reden om gelukkiger te worden in de aankomende vijf jaar.

### Ontwikkeling geluk



### 5 De ontwikkeling van geluk 5.2 Ontwikkeling geluk

**b** 97% van de Nederlanders verwacht over vijf jaar net zo gelukkig te zijn of nog gelukkiger te worden.

Reden voor (zeker) gelukkiger t.o.v. 5 jaar geleden	%
liefde	48%
meer oog voor de kleine dingen in het leven	46%
relaties	37%

Reden voor (zeker) ongelukkiger t.o.v. 5 jaar geleden	%
financieel	48%
gezondheid	44%
liefde	32%

**Vraagstelling:**  
Bent u op dit moment gelukkiger of ongelukkiger ten opzichte van vijf jaar geleden?

**Vraagstelling:**  
Verwacht u over vijf jaar gelukkiger of ongelukkiger te zijn?

**Vraagstelling:**  
Op welk gebied bent u (zeker) [on]gelukkiger dan vijf jaar geleden? Meerdere antwoorden mogelijk.



Nederlanders zijn het meest gelukkig op hun 30<sup>ste</sup> levensjaar.



Meest gelukkig:

**30,3**  
jaar oud

Leeftijd	Gemiddelde leeftijd meest gelukkig
jonger dan 25 jaar	18,76
25 tot 34 jaar	23,3
35 tot 44 jaar	29,3
45 tot 54 jaar	32,12
55 jaar of ouder	38,05

5 De ontwikkeling van geluk

5.3 Meest gelukkig leeftijd

**b**

Eén op de vijf (20%) Nederlanders is nu of in de nabije toekomst het meest gelukkig. Gemiddeld ligt de meest gelukkige leeftijd tussen de 8 en 16 jaar in het verleden (niet in grafiek).



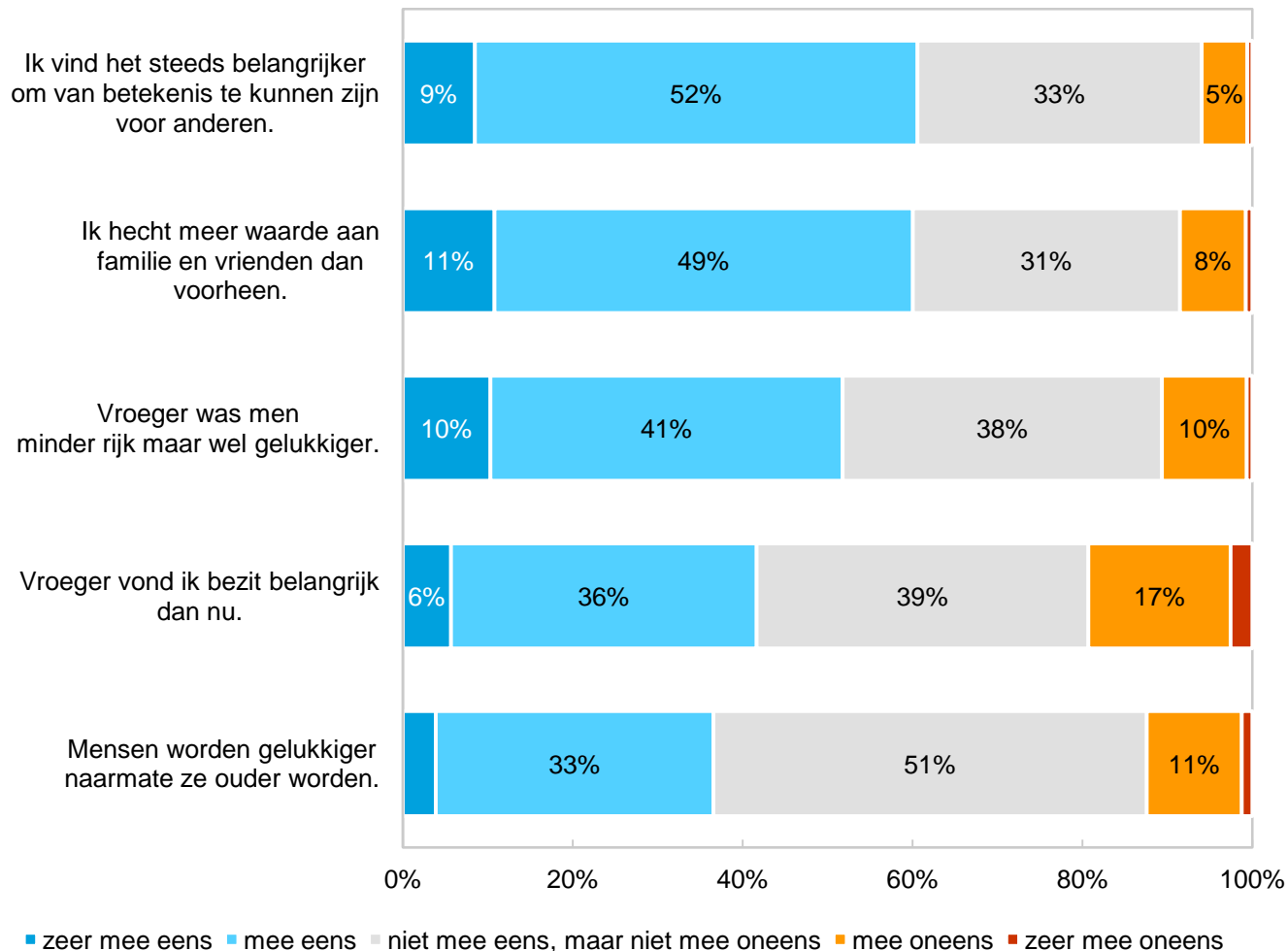
De Noord-Hollanders zijn gemiddeld op een hogere leeftijd het meest gelukkig in vergelijking met de rest van Nederland (32 jaar vs. 30 jaar).

**Vraagstelling:**

*Op welke leeftijd was (of bent) u het meest gelukkig?*

Een meerderheid vindt het steeds belangrijker om van betekenis te kunnen zijn voor anderen. Ook hecht een meerderheid meer waarde aan familie en vrienden dan vroeger.

### Stellingen geluk en ontwikkeling



n=2485

#### 5 De ontwikkeling van geluk

#### 5.4 Stellingen geluk en ontwikkeling



Opvallend is dat jongeren vaker meer waarde zijn gaan hechten aan familie en vrienden dan de oudere Nederlanders. (68% vs. 55%). Wellicht dat de ouderen hun familie en vrienden sowieso al op waarde schatten en dat jongeren dit besef nog krijgen.



De inwoners van Zuid-Holland denken vaker dan de rest van Nederland dat men vroeger gelukkiger was maar wel minder rijk (57% vs. 52%).

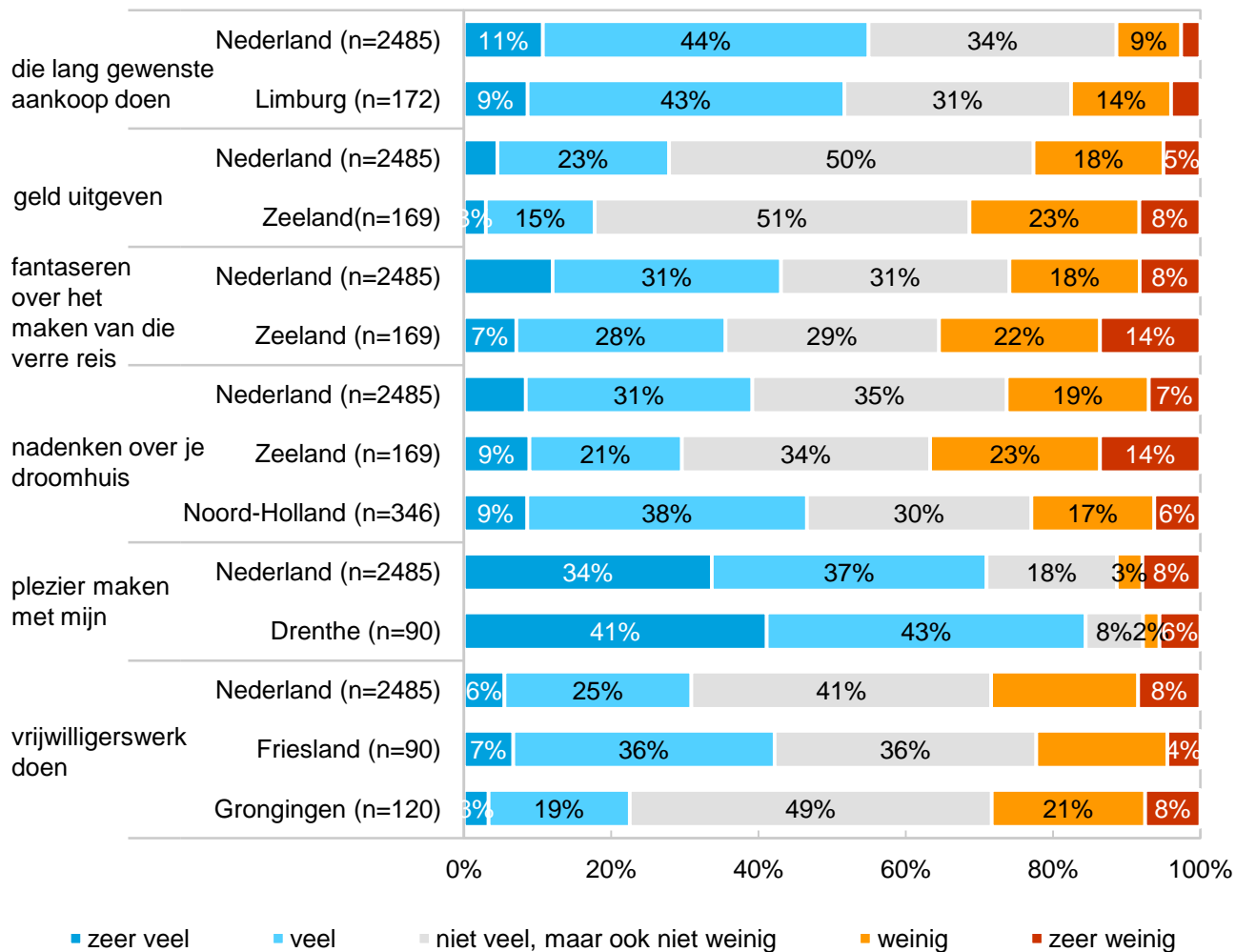
In vergelijking met de rest van Nederland vonden de Friezen bezit vroeger belangrijker dan nu (42% vs. 55%).

#### Vraagstelling:

Hieronder staat een aantal stellingen. Kunt u aangeven in welke mate u het eens of oneens bent met deze stellingen?

# Bijlage opvallende provinciale verschillen

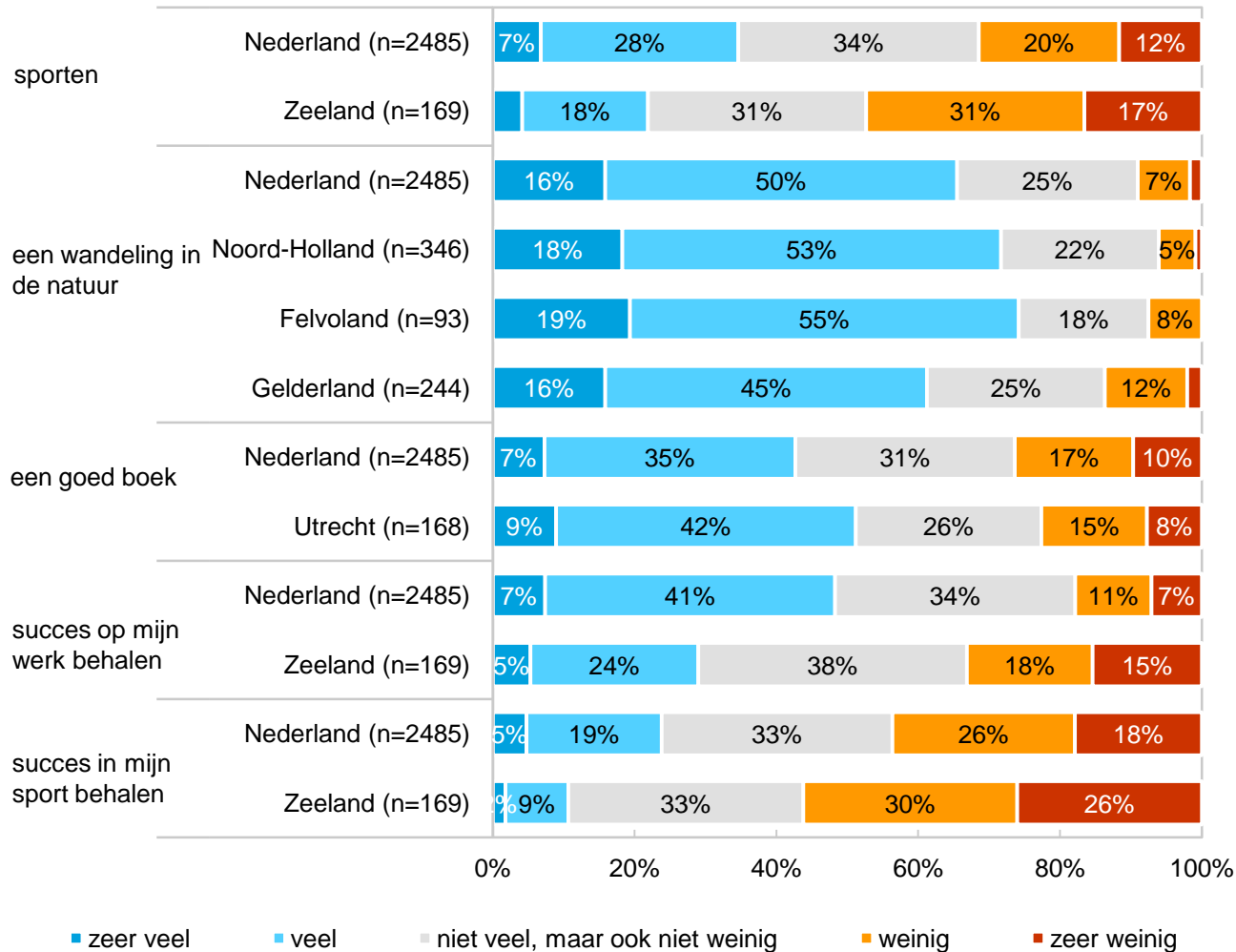
## Bijdrage aan geluk (1)



**b** In de grafiek hiernaast worden de resultaten getoond van de provincies die afwijken van de rest van Nederland op het gebied van bijdrage aan geluk.

# Bijlage opvallende provinciale verschillen

## Bijdrage aan geluk (2)



**b** In de grafiek hiernaast worden de resultaten getoond van de provincies die afwijken van de rest van Nederland op het gebied van bijdrage aan geluk.

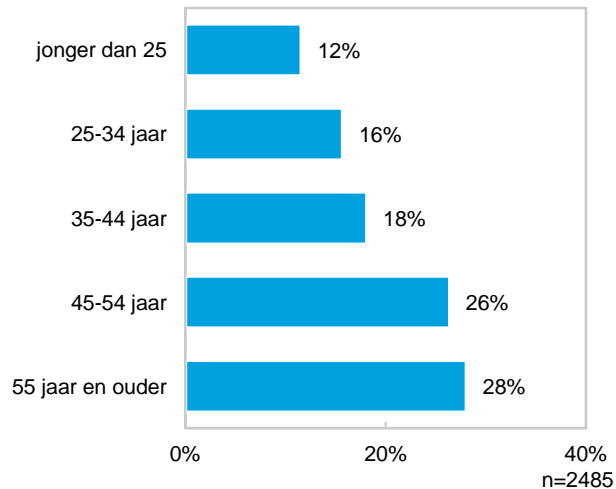
# Bijlage achtergrond



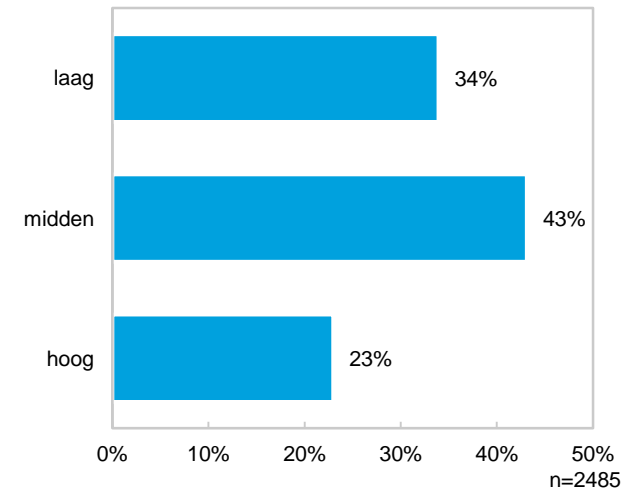
50,4%

49,6%

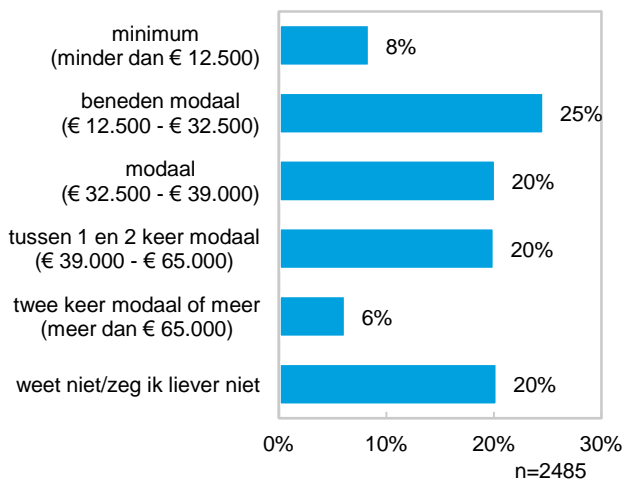
## Leeftijd



## Opleiding



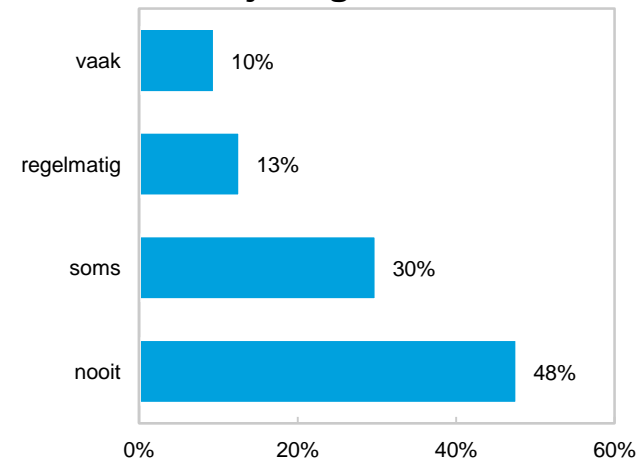
## Inkomen



## Dagelijkse bezigheid

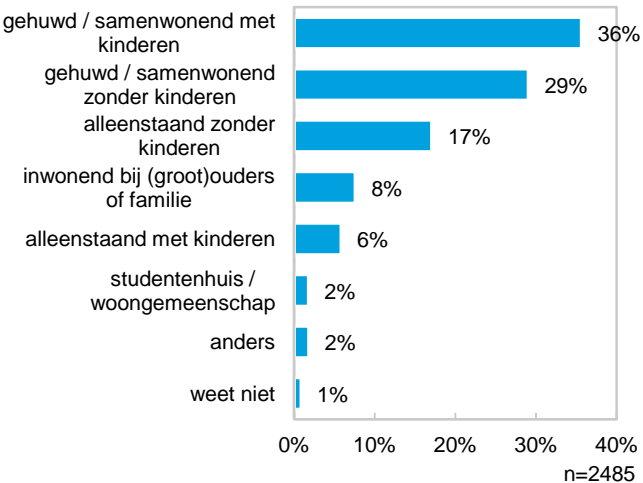


## Vrijwilligerswerk

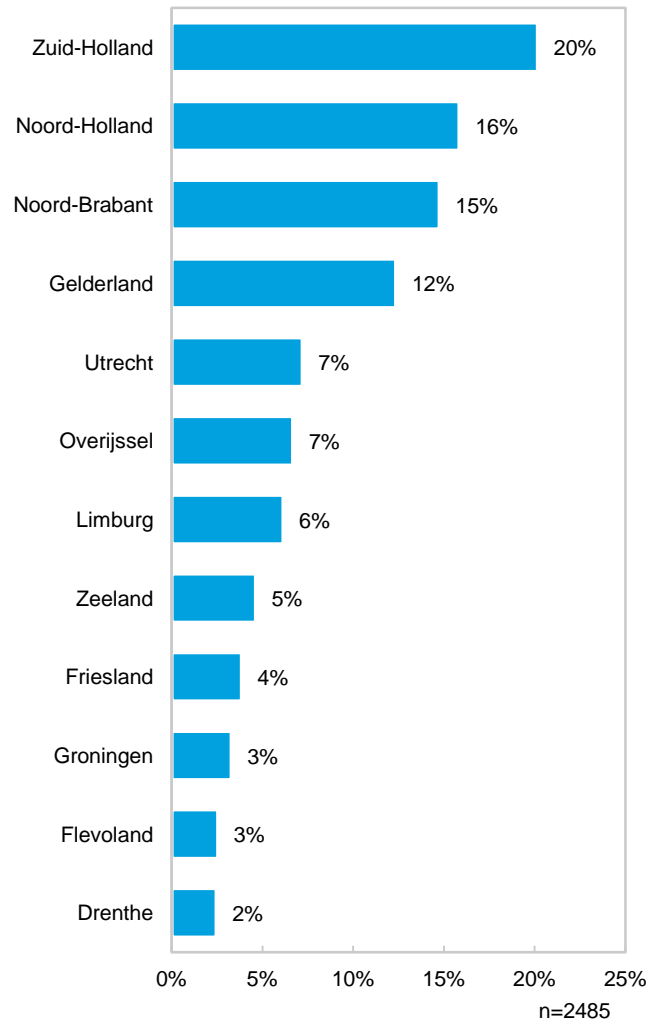


# Bijlage achtgergrond

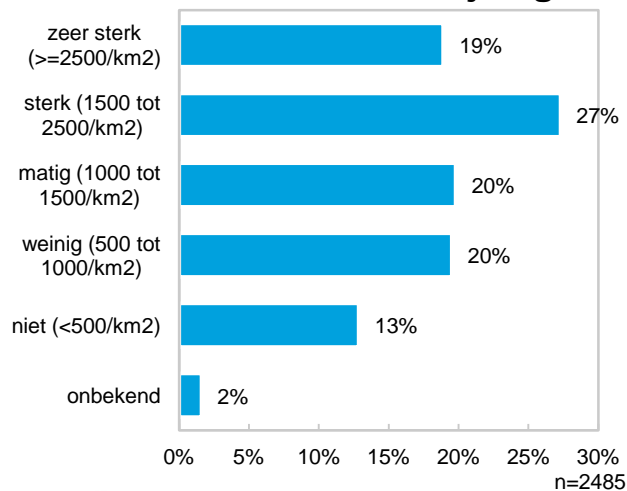
## Samenstelling huishouden



## Provincie



## Mate van verstedelijking



# Bijlage Verantwoording

## Inleiding

In deze verantwoording komen het doel, de doelgroep, de methode, het veldwerk en de dataverwerking van dit onderzoek aan de orde. Het biedt de lezer inzicht in de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd.

## Doel en doelgroep

Het centrale doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de (ontwikkeling van) de state of mind van Nederland ten aanzien van geluk. De doelgroep van het onderzoek zijn Nederlanders van 18 jaar en ouder.

## Methode

Dit kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd. Er is onder meer voor deze methode gekozen omdat respondenten bij online datacollectie kunnen participeren aan de enquête op een door hen gewenst tijdstip. Ook konden game elementen worden toegepast in de vragenlijst waardoor deze meer aansprekend is. Hierdoor is online onderzoek respondentvriendelijker en is de respons hoger dan bij andere veldwerkmethoden. Het panel van Panelclix zijn hierbij gebruikt als steekproefkader.

Alle (potentiële) respondenten ontvingen een uitnodigingsmail met een link, met daarin een unieke code en wachtwoord. Via deze link kon de vragenlijst op (een afgeschermd deel van) de website van Blauw Research worden ingevuld. Blauw Research heeft de vragenlijst ontwikkeld op basis van de doelstellingen en in overleg met de opdrachtgever.

## Veldwerk

Het veldwerk van het onderzoek heeft plaatsgevonden van 12 juni tot en met 18 juni 2013. Bij aanvang van het onderzoek is 10% van de bruto steekproef uitgenodigd. Op het moment dat ongeveer 10% van de beoogde (netto) respons was behaald, zijn tussentijds resultaten opgevraagd om te controleren of zich problemen hadden voorgedaan in de vragenlijst. Dit bleek niet het geval te zijn. Vervolgens is de overige 90% uitgenodigd voor het onderzoek.

Om de respons te bevorderen is tussentijds een herinneringsmail verstuurd naar alle mensen in de steekproef die –op het moment van versturen– nog niet aan het onderzoek hadden geparticipeerd.

In totaal hebben 2485 Nederlanders aan het onderzoek meegewerkt.

## Dataverwerking

De mate waarin de uitkomsten van het onderzoek ook daadwerkelijk voor de gehele doelgroep gelden, uit zich o.a. in de validiteit, representativiteit en de betrouwbaarheid van de uitkomsten. Op deze punten wordt nader ingegaan.

## Validiteit

Een bepalende factor in de algehele kwaliteit van onderzoek is de validiteit. Een goede validiteit duidt erop dat meetfouten binnen het onderzoeksproces worden geminimaliseerd. Bij dit onderzoek is hieraan ruime aandacht besteed.

Bij de opzet en het ontwerp van de vragenlijst is veel aandacht geschonken aan de wijze van vraagstelling en aan het opstellen van antwoordcategorieën en antwoordschalen. Voor zover mogelijk zijn alle antwoordcategorieën en vraagblokken gerandomiseerd en gerouleerd, waardoor mogelijke volgorde-effecten zijn uitgesloten.

## Representativiteit

Om de bruikbaarheid van de resultaten te waarborgen, besteedt Blauw Research veel aandacht aan de representativiteit van het onderzoek. Representativiteit van de onderzoeksuitkomsten betekent dat deze kunnen worden gegeneraliseerd naar de gehele populatie. De dataset van dit onderzoek is na afloop van het onderzoek gewogen naar de populatiegegevens van de Nederlandse op geslacht, leeftijd, opleiding (laag, midden, hoog) en provincie. De onderzoeksuitkomsten mogen dus als representatief worden beschouwd voor de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder naar geslacht, leeftijd, opleiding en provincie.

## Betrouwbaarheid

Na afloop van het veldwerk is het opgebouwde databestand gecontroleerd. Het databestand is vervolgens geschikt gemaakt voor de statistische analyses. Analyse heeft plaatsgevonden door middel van de meest gangbare toetsen en testen. In dit rapport worden de uitkomsten significant genoemd bij een betrouwbaarheid van 95% ( $\alpha=0,05$ ). Dat wil zeggen, dat de kans op een waarneming buiten het vastgestelde interval niet groter is dan 5%.